

TILL MINNET AV THEDE PALM

När forskningschefen vid Militärhögskolan, fil dr Thede Palm, vid mitten av 1960-talet inträdde i Svensk Tidskrifts redaktion, fick tidskriften en förstärkning av snart sagt sensationell kvalitet.

Det är säkerligen inte många politiska tidskrifter förunnat att som ledande utrikes- och försvarspolitisk medarbetare få en inom sitt område legendarisk f d underrättelsechef.

Palms betydelse i hans profession har omvittnats från annat håll och skall inte beröras här.

Men det må vara tillåtet att hoppas att det finns bevarad dokumentation från hans tjänstutövning, som visar hur det kunde komma sig att Sverige under hans tid som underrättelsechef var något av en stormakt på detta område.

Thede Palm ägnade sig åt sitt yrke också med historikerns lidelse. Han ville veta och förstå inte bara vad som hände, utan varför det hände. Här ville han gå på djupet – särskilt i den

psykologiska tolkningen av agerande personligheter. Denna inställning präglade i hög grad hans övervägande krigshistoriska författarskap. Hans krigshistoriska bildning var vidsträckt och grundlig. Så var också hans essäsamlingar *Fältmarskalkens död* (1976), *Nederlagets män* (1981) och *De vita och de röda* (1984) av en beundransvärd kvalitet även som vetenskapliga prestationer. När det gällde "la grandeur et servitude de la vie militaire" visste Thede Palm bättre än de flesta i detta fredliga land vad han talade om.

Det tillkom något annat som gjorde honom till en så gärna läst författare, nämligen hans utsökta stilkonst. Han visade den ofta i Svenska Dagbladet, där Leif Carlson på goda grunder har uttryckt den tidningens tacksamhet.

Vi i Svensk Tidskrift har än större skäl att vittna om vår tacksamhet. Till slutet av 1970-talet var han min medredaktör. Under detta årtionde blev också Margaretha af Ugglas medlem av redaktionen. Samarbetet oss tre emellan var idealiskt – om nu

sådant kan förekomma på denna oroliga jord.

Särskilt om hur Thede Palms kunskaper och omdöme blev den fasta grunden för redaktionens ställningstaganden inom utrikes- och försvarspolitiken, inte sällan också inom kulturpolitiken, skulle åtskilligt kunna skrivas. Då borde också Palms insatser för en institution, till vilken han hade en nära och levande relation, nämligen "Fädernas kyrka", komma med i bilden.

Men det får vara tillräckligt att nämna ett förhållande, som var avgörande för tidskriftens framgångar under dessa år. Palm tog med fast hand över den tunga sidan av redaktionsarbetet och det nära samarbetet med tryckeriet. Som f d bibliotekarie vid Lunds Universitetsbibliotek visste han hur sådant skulle skötas.

Samarbetet med honom kändes också betryggande på grund av hans orubbliga måttfullhet och stillsamma sarkastiska humor – två drag som präglade hans litterära stil. Han hade lärt sig skriva i Lund.